

Regeringens proposition

1976/77:43

**om ändring i lagen (1937:249) om inskränkningar i rätten att ut-
bekomma allmänna handlingar;**

beslutad den 4 november 1976.

Regeringen föreslår riksdagen att antaga det förslag som har upptagits
i bifogade utdrag av regeringsprotokoll.

På regeringens vägnar

THORBJÖRN FÄLLDIN

SVEN ROMANUS

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås sekretesskydd för vissa personalhandlingar som
lämnar upplysningar om personliga förhållanden beträffande tjänsteman
inom utrikesförvaltningen.

Förslag till**Lag om ändring i lagen (1937:249) om inskränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar**

Härigenom föreskrives att i lagen (1937:249) om inskränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar¹ skall införas en ny paragraf, 25 b §, av nedan angivna lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

25 b §

Handling hos utrikesdepartementet, beskickning eller konsulat må, i vad den innehåller uppgift om ömtåliga personliga förhållanden beträffande tjänsteman inom utrikesförvaltningen eller nära anhörig till honom, ej utan samtycke av den som avses med uppgiften utlämnas till annan tidigare än sjuttio år från handlingens datum. Även utan sådant samtycke skall dock handling som nu sagts utlämnas, om, med hänsyn till det ändamål för vilket utlämnande begäres och omständigheterna i övrigt, trygghet kan anses vara för handen att det ej kommer att missbrukas till skada eller förklenande för den vilkens förhållande avses i handlingen eller för hans nära anhöriga. Vid utlämnande böra erforderliga förbehåll göras.

Första stycket gäller ej tjänstgöringsbetyg eller liknande handling, ej heller handling i ärende rörande tjänsteställning, disciplinansvar eller anställnings upphörande.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1977.

¹ Lagen omtryckt 1976:611.

JUSTITIEDEPARTEMENTET

Utdrag
PROTOKOLL
vid regeringssammanträde
1976-11-04

Närvarande: statsministern Fälldin, ordförande, och statsråden Bohman, Romanus, Turesson, Gustavsson, Antonsson, Møgård, Olsson, Dahlgren, Åsling, Söder, Troedsson, Mundebo, Krönmark, Wikström, Johansson, Friggebo

Föredragande: statsrådet Romanus

Proposition om ändring i lagen (1937:249) om inskränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar

---

Efter anmälan av Utrikesförvaltningens konsulära tjänstemannaförening har justitieombudsman (JO) Lundvik i beslut den 18 juni 1975 tagit upp frågan om sekretess för vissa personalhandlingar inom utrikesförvaltningen. En del av dessa handlingar utgörs av brev från och till utomlands stationerade tjänstemän. Innehållet i handlingarna rör ofta känsliga personliga förhållanden.

JO framhåller i beslutet att det för huvudparten av breven inte föreligger något lagligt sekretesskydd. Det oaktat är innehållet i många av dessa handlingar av sådan natur att det inte bör komma till obehörigas kännedom, eftersom det rör rent privata förhållanden som tjänstemannen velat delge departementet. Ett sekretessbehov föreligger alltså såvitt gäller detta slag av handlingar.

Av JO:s beslut framgår vidare att handlingarna förvaras under lås i särskilda akter, som betecknas Pp 1-akter. Beträffande brevens innehåll anför det att det är särskilt vanligt att tjänstemän, som är placerade utomlands, i sådana brev behandlar frågor om placering på annan tjänstgöringsort eller annars ändrad tjänstgöring. Det förekommer därvid ofta att bakomliggande förhållanden, t. ex. tjänstemannens eget eller anhörigs hälsotillstånd, redovisas. Det förekommer också brev som uteslutande avser egna angelägenheter av högst personligt slag. Det kan röra sig om sjukdom hos vederbörande själv eller hos någon familjemedlem, egna eller anhörigs anpassningssvårigheter, bekymmer avseende barns skolgång, problem i äktenskapet eller ekonomiska problem. Breven kan vara åtföljda av läkarintyg eller annan medicinsk utredning. Liknande förhållanden kan tas upp i brev från beskickningschef eller annan överordnad rörande underordnad tjänstemans

förhållanden, t. ex. med anledning av ifrågasatt förflyttning eller annan ändrad tjänstgöring.

Jag delar JO:s uppfattning att det föreligger ett behov av sekretesskydd för handlingar av detta slag som nu har berörts. Något sådant skydd finns inte i dag. Behovet av skydd måste givetvis bedömas i det större perspektiv som frågan om sekretess inom myndigheternas personalvårdande verksamhet erbjuder. Denna fråga övervägs f. n. inom justitiedepartementet i samband med det pågående arbetet med en ny sekretesslag (jfr prop. 1975/76:160 s. 79). Detta arbete bedrivs med sikte på att en ny lagstiftning skall träda i kraft den 1 januari 1978. Det förefaller mig emellertid nödvändigt att redan nu tillgodose det särskilda sekretessbehovet inom utrikesförvaltningen. Det är betydligt vanligare där än i förvaltningen i övrigt att tjänstemännen behandlar känsliga personliga angelägenheter i skrift. Jag förordar därför en provisorisk lösning som får övervägas på nytt i samband med det kommande förslaget till ny sekretesslag.

Mot bakgrund av det anförda föreslår jag att en särskild bestämmelse införs i lagen (1937:249) om inskränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar (sekretesslagen, omtryckt 1976:611). Bestämmelsen, som bör tas in i en ny 25 b §, bör avse sådana handlingar hos utrikesdepartementet eller utlandsmyndighet, vari tjänsteman inom utrikesförvaltningen lämnat uppgifter om egna eller annan tjänstemans sjukdom eller andra ömtåliga personliga förhållanden. Sekretesskyddet bör också avse motsvarande uppgifter rörande tjänstemans nära anhöriga. Utlämnande bör emellertid kunna ske dels när den som avses med uppgiften samtycker till det, dels om det med hänsyn till ändamålet med utlämnandet och övriga omständigheter kan bedömas att detta inte komrnar att missbrukas till nackdel för den vars förhållanden berörs i handlingen eller hans nära anhöriga. Sker utlämnande bör förbehåll kunna göras som motverkar missbruk av uppgifterna eller spridning av dem. Genom att bestämmelsen ges en sådan utformning kommer den att nära överensstämma med bestämmelser som redan finns i sekretesslagen och som reglerar sekretessen beträffande handlingar som innehåller jämförbara uppgifter (jfr 14 och 25 a §§). Den tid under vilken sekretessen skall gälla bör liksom i likartade fall som redan omfattas av sekretesslagen bestämmas till sjuttio år från handlingens datum. För att inte bestämmelsen skall komma att omfatta handlingar, som normalt förekommer också hos andra myndigheter och där är offentliga, bör undantag göras för tjänstgöringsbetyg, bedömningspromemorior och liknande handlingar samt för handlingar i ärenden rörande tjänstetillsättning, disciplinansvar och anställnings upphörande.

Med hänvisning till vad jag nu har anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen

att antaga inom justitiedepartementet upprättat förslag till lag om ändring i lagen (1937:249) om inskränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar.

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att antaga det förslag som föredraganden har lagt fram.

